

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

IN ROBERTI|| BELLARMINI SOCIETA-||TIS IESV, PRIMVM TOMVM||
CONTROVERSIARVM,|| Duplex Index:|| - ALTER DIFFICILIORVM LOCO-||RVM
SACRAE SCRIPTVRAE|| paßim explicatorum:|| ALTER VERO
PRAECIPVARVM|| rerum, quæ in omnibus illis Primi Tomi controversiis
continentur

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, 1599

VD16 B 1607

I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53916](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53916)

247	<i>Hierusalem recuperata à nostris. s. 495. futura sedes Antichristi.</i>	3.386. §. 389
504	<i>Euersio prædicta à Daniele.</i>	4.266
au-	<i>Historia aliquorum Sanctorum apochrypha.</i>	7.136
202	<i>Historicè & parabolicè aliquid accipere.</i>	3.93. §. 106
176	<i>Homicida puniendi gladio.</i>	5.473
1.68	<i>Homo est animal sociale, & quare, & quomodo.</i>	5.456
1.68	<i>Est imago Dei. 7. 181. & Et sic est dignus Generatione.</i>	7.209. §. 234
356	<i>Potest dici membrum Christi, & filius Christi. 4. 214. §. 216</i>	
. li-	<i>Nullus est homo qui non peccet.</i>	4. 217. §. 218
8 fi-	<i>Quomodo possit legem implere.</i>	3.450
235	<i>Homines nunquam sagati sunt more bestiarum, & M. T. dixit.</i>	5.452
87	<i>Hominiбус particularibus nõ datur passim donum interpretandi.</i>	1.243
cri-	<i>Homnibus inseuit Deus naturalem propensionem ad Monarchicum regimen.</i>	3.32
213	<i>Hominiбус non est seruiendum præcipuè propter homines, sed propter Deum.</i>	3.583
334	<i>Homoufos. longa huius vocis explicatio.</i>	2.164
E-	<i>Hosius Cardinalis à calumniis hæreticorum defenditur.</i>	4.16
sby-	<i>Humana lex. Vide v. Lex.</i>	
Sen-	<i>Humana mandata.</i>	3.576
74	<i>Humanum genus, quare ex vno institutum est.</i>	3.32
ala-	<i>Hypostasis. longa explicatio huius vocis.</i>	2.164
357	<i>Hippolitus martyr existimauit Antichristum esse ipsum Diabolum, qui de falsa Virgine falsam carnem assumet, quod error est.</i>	3.382
CC.	<i>Hilarinus dixit; Moysen adhuc viuere.</i>	6.128

I.

507	<i>D. Iacobus Hierosolymorum primus Episcopus, Serè fuit Apostolus. Controuersia 1. Pag. 88. §. Controuer. 3. 61</i>	
lam	<i>Ordinatus fuit ab Apostolis.</i>	3.144. 4.304
77	<i>Sedes lignea ipsius honoratur.</i>	7.149
quo	<i>Sola linea veste & sus est.</i>	5.413
Do-	<i>Vbi mortuus. 3. 210. & Vbi de Iacobo Maiore.</i>	
223		<i>Iacobi</i>
icta		
Da-		
Ruf-		
5.94		
nes		
ato-		
t. 6.		
130		
eru-		

- Iacobi & Petri comparatio.* 3. 161
Iacobi Paleologi conuersio. 2. 14. & 64
Iansenius in illud Ecclesiastici 48. ait, non conuinci ex illo loco (Vbi de aduentu Helia est sermo) Heliam venturum, &c. 3. 357
Iconomachorum principes. 7. 169. eorum improbitas. 7. 212
Infelix exitus. 7. 214
Idiomatum communicatio, an sequatur in Christo ex vnione hypostatica. 2. 299
Idola quando incæperunt. 1. 63
Quid sint. 7. 165
Esse Deos, quare putabant Ethnici. 7. 217. & seq. & vide idolorum cultu apud Gentiles & Indæos, & que ad pag. 221
Idolorum duo genera apud Hebræos. 7. 217
Idola gentium merito execramur & confringimus. 7. 212
Idolorum templa conuersa in Basilicas Martyrum. 7. 117
Idolis sacrificauit Marcellius, metu mortis. 3. 503
Idola damnabit Antichristus. 3. 400. Vide 431
Idololatria peccatum punitur à Deo. 3. 582
Idololatriam exterminandam post Christi aduentum Prophetæ prædixerunt. 2. 99
Idolothyta comedere non licet. 3. 563
Idolothytorum mensa. 7. 285
Ieiunium quod genus operum est. 3. 446
Ieiunium est remedium pro tentationibus. 5. 119
Est medium optimum ad orationem. 5. 407
Confert ad sanitatem. 5. 410
Religiosorum. 5. 204
Ieiunium Quadragesima, & quatuor temporum, est Apostolica traditio. 1. 250. 256. 280. 279. & 291. Vide de ieiunio Quadragesima, quatuor temporum, & Vigiliarum. 3. 569. Item heresim contra hoc. 4. 320. Vide 5. 112
Ieiunium Sabbathi. 3. 299. 5. 112
Iesus nomen venerabile. 7. 204
Ignis, signum lætitiæ, gloriæ, & vitæ. 7. 162. signum honoris. 7. 156
Ignis eruptiones quæ in terra apparent. 6. 119. & 135
Ignis

	<i>Ignis in genere, siue gehenna, siue Purgatorij.</i>	6.81
	<i>Ignis Purgatorij an corporeus</i>	6.135
	<i>Quomodo animas urat. 6.136. Et quomodo anima torqueatur ab igne.</i>	6.136
	<i>Ignis vocatur iustum Dei iudicium. 6.31. Et 93. item pena aliqua Purgatorij.</i>	6.35.134
	<i>Illyrici mendacia de Pontifice.</i>	3.437
	<i>Imagines. De nomine imaginis, idoli, Et simulachri.</i>	7.165
	<i>De Principibus Iconomachorum.</i>	7.169
	<i>Licere imagines facere Et habere.</i>	7.173
	<i>Non esse prohibitas imagines Dei.</i>	7.177
	<i>Imagines in templis recte collocari.</i>	7.185
	<i>Imagines vtilis esse etiam extra historiam.</i>	7.196
	<i>Proponitur quaestio de cultu imaginum.</i>	7.199
	<i>Imagines Christi Et Sanctorum recte coli.</i>	7.202
	<i>Quo genere cultus imagines sint honoranda.</i>	4.139.7.235
	<i>Imagines per se Et proprie colendas.</i>	7.238
	<i>Non esse dicendum imaginibus deberi cultum latria.</i>	4.140
	7.240	
	<i>Imagines Christi improprie, Et per accidens posse honorari cultu latria.</i>	7.241
	<i>Imagines per se, Et proprie non esse colendas eo cultu, quo exemplum ipsum colitur.</i>	7.242
	<i>Quo genere cultus adorentur imagines.</i>	7.248
	<i>Imaginum Veneratio ex Apostolica traditione.</i>	1.291.3.380.
	Et 444	
	<i>Propter imaginum Venerationem concessa sunt miracula sanitatum.</i>	3.407
	<i>De imaginibus quid statutum sit in Concilio Francofordiensi.</i>	4.138
	<i>Concilium Elibertinum an, Et quare prohibuerit imagines in templis.</i>	7.190
	<i>Imaginum Sanctorum in templis antiquitas.</i>	4.324. Vide
	<i>haereses ibidem. 7. pag. 185. Et seq.</i>	
	<i>Imagines Sanctorum vtilia signa diuinitus instituta.</i>	7.206
	<i>Miracula facta per imagines Christi, Et Sanctorum.</i>	7.208
	<i>Tres imagines facta leguntur tempore Christi.</i>	7.196
	<i>Imagines B. Mariae Virginis.</i>	7.196
	<i>Infelix</i>	

- Infelix exitus eorum qui imagines obliterare conabantur.*
7.213
- Imago vna cur magis frequentetur quam alia.* 7.234
- Imagines in pavimento non debent sculpi.* 7.318
- Immensitas tribuitur Filio.* 2.93
- Immolatis vesci non licebat.* 3.563. & 564
- Imperatores qui iudicium de rebus fidei iudicandis Ecclesia Romanoq; Pontifici remisserunt.* 1.229. 4.58.59.60.84. 85.86. & 96
- Qui contra fecerunt.* 1.231. & seq. *Imperatorum non est in causa fidei iudicare.* 4.97
- Imperatores non possunt conuocare Concilia generalia.* 4.53. & seq.
- Quomodo possint interesse Conciliis, iisq; subscribere.* 4.66. & 69
- Non possunt esse Praesides in Conciliis.* 4.82
- Aliquando praesidebant tantum quoad locum materialem, non vt iudices.* 4.82. Vide obiectiones à pag.92. ad 100
- Qui sunt habitus optimi, fauerunt Christianis.* 4.360
- Imperatores optimi qui contra haereticos leges tulerunt.* 5.513
- Qui Ecclesiam defenderunt.* 4.364
- Aliquando habuerunt ius eligendi summum Pontificem.* 5.51
- Et quare permittebantur etiam confirmare Pontifices.* 3.255. & quadam iura qua illis concedebat Romani Pontificis confirmationem. 3.304. & 309
- Imperatoris seruum quare se nomet Gregorius.* 3.304
- Imperatores varij qui ab haereticis dicuntur Pontifici auctoritatem dedisse. quod refellitur.* 3.254
- Imperatores qui Episcopos iudicare noluerunt, sed ab Episcopis iudicari.* 3.295. & 305
- Imperatores varij excommunicati, & depositi, à summis Pontificibus.* 3.268.345. 410. 537. 627. & seq. 629. 4.42
- Imperatores qui Tragædias in Ecclesia excitarunt.* 3.12
- Imperatores qui Pontifices deposuerunt.* 3.309. & seq.
- Imperatores antiqui vel iure hereditario, vel ab exercitu obtinebant imperium.* 3.49. & 631
Electo-

	<i>Electores Imperatorum.</i>	3.632.	<i>Potestas eorum temporalis à Deo.</i>	3.604
	<i>Persecutiones eorum,</i>	<i>à quibus auctoribus peti debeant.</i>	3.362	
	<i>Imperatoris & Pontificis actus,</i>	<i>officia,</i>	<i>& dignitates distincta.</i>	3.612
	<i>Imperatori solvuntur tributa etiam ab Ecclesia aliquando.</i>			3.604
	<i>Imperatorum imagines adorabantur.</i>			7.200
	<i>Imperatoribus Romanis & ubiq; præferebatur ignis.</i>			7.162
	<i>Imperij Romani omnimoda desolatio,</i>	<i>quando contingeret.</i>		3.351
	<i>Imperium Romanum sine Urbe Roma bene cōsistere potest.</i>			3.353
	<i>Imperium Romanum comparatur Babylonico.</i>			3.354
	<i>Imperij translatio à Græcis ad Gallos & Germanos.</i>			3.629.
	<i>& seq. 4.141</i>			
	<i>In, per, ex, hæ prepositiones quomodo tribuantur Patri, Filio,</i>			
	<i>& Spiritui sancto.</i>			2.105
	<i>Incarnatio Christi multipliciter oppugnatur hoc tempore ab hereticis.</i>			2.259
	<i>In incarnatione duo quadam ex nostris rebus accepit Christus.</i>			2.345
	<i>Per incarnationem accessit multum boni humanæ naturæ.</i>			2.273
	<i>Incarnatio comparatur mysterio Trinitatis.</i>	2.292.	<i>dicitur repromissio.</i>	7.42
	<i>Incarnatus est solus Filius Dei.</i>			2.294
	<i>Incarnata dicitur diuinitas Verbi per Unionem cum carne.</i>			2.273
	<i>Incensum adolere in Ecclesia.</i>	7.87.	<i>& 233</i>	
	<i>Indulgentia defunctorum per modum suffragij.</i>			6.145
	<i>Infernus, est locus subterraneus.</i>	2.368.	<i>& 375.6.118. & 119</i>	
	<i>Damnati qui sunt in inferno, nunquam inde sunt liberandi.</i>			6.128
	<i>Quid sentiendum de Traiano.</i>			6.124
	<i>Quid de aliis, quorum anima ex inferno ad corpora reuocata sunt.</i>			6.127. & 128
	<i>Virum damnati aliquando subleuentur pœnis.</i>			6.149
		H		De

- De Christi descensu ad inferos. 2.351. & seq. & 374. & seq.
 Vide v. Christi descensus ad inferos.
- In inferno Christus predicavit, & quibus. 2.383
- Error Origenis de inferno, nempe esse conscientiam accu-
 santem. 4.316. 6.117. & 118
- Inimico mortem optare ex odio, malum est. 5.485
- Innocentie status habuisset etiam politicum Principatum. 5.
 456
- Innocentium puerorum dies festus. 7.382
- Innocentius III. quod dixit lib. 2. cap. & lt. de contemptu mun-
 di, nempe Christum in forma Crucifixi apparere omni-
 bus morientibus, tam bonis, quam malis, probabile non
 est. 6.111
- Intellectus diuinus, & Voluntas, intellectio & Volitio in Deo
 idem sunt. 2.81. & 193
- Intelligentia & Voluntatis actiones immanentes in Deo, quo-
 modo steriles non sint. 2.203
- Inuocatio Sanctorum. 7. à pag. 96. & seq. ad 139
- B. Ioannis Baptista, desertum in quo fuit. 5. 404. Vestis. 5. 404.
 Victus. 5. 404. & 409. miracula in eius ortu. 4. 349
- Eius conceptio celebratur à Gracis. 7. 384
- Fuit Monachorū & Eremitarum princeps. 5. 196. 404. 405.
 & 382
- Prescripsit modum seruandum in bello. 5. 491
- Testem legationis suae Isaiam adhibuit. 1. pag. 3
- Eius ossa igni cremantur. 7. 152. Veneranda. ibidem.
- Ad eius sepulchrum Damones rugire consueuerunt. 7. 154
- Inuentio eius capitis. 7. 155
- B. Ioannis Euangelista Euangelium, qua lingua scriptum. 1.
 118. & 130. item qua occasione. 1. 262
- B. Ioannes Chrysostomus, Presbyter ordinatus. 499
- Episcopatum fugiebat. 5. 211. Ab Episcopatu depositus. 3. 236.
 & 274. 4. 177
- Ad reliquias ipsius procubuit Theodosius iunior. 6. 57. Pu-
 gnauit contra hostes Theodosij. 5. 479. Translatio reli-
 quarum eius. 7. 156
- Ioannes Chrysostomus. Verba qua pro concionibus proferebat,
 accipienda sunt iuxta mentem ipsius. 1. 195. & 207. Idem
 putauit

- putauit locum pœnalem animarum esse istum aërem.
 6.118
 Ioannes Damascenus quid sibi voluit per Theandricas opera-
 riones. 2.419
 Idem apertè negauit Spiritum sanctum à Filio procedere.
 2.222. & 247
 Ioannes Gerson lect. 1. de Vita spirituali videtur negare ani-
 mabus Purgatorij certitudinem suæ salutis. 6.108
 Idem defenditur. 3.549
 Ioannes Roffensis contra art. 32. Lutheri, idem videtur sensisse
 quod Gerson. 6.108
 Ioannis Feri error exponentis illud 26. cap. Matth. qui accepe-
 rit gladium, gladio peribit: Vbi docet, artem bellandæ
 prohibitam esse à Christo. 5.476
 Iouiniani hæresis. 4.320. 5.204. & 217
 Iouinianus libertatem credendi concessit. 5.498
 Irenæus malè putauit Christum anno ætatis suæ 50. passum. 1.
 317
 Idem asserit Dæmones tradendos igni sempiterno in die iu-
 dicij. 7.67
 Israel sub Rege Samaria. 4.266
 Iudas dicebantur ij qui erant sub Rege Hierusalem. 4.266
 Iudas de Vera Ecclesia aliquando fuit. 4.210
 Iuda labia propter contactum sacri corporis, non sunt pro-
 pterea veneratione. 7.271
 Iudæi an reprehendantur in Euangelio, quod adificarent vel
 ornarent monumenta Prophetarum. 7.158
 Duo genera hagiographorum habuerunt. 1.50
 Abducti in Babylonem quomodo dicantur abducti in Per-
 sidem. 1.68
 Ter ducuntur captiui. 1.68
 Numerabant annos à primo Rege Syria. 1.79. & 72
 Vt facilius conuerterentur, Apostoli statuerunt illis legem
 de sanguine & suffocato. 4.124
 Semper habuerunt aliquam Synagogam. 4.294
 Post Christi aduentum nulla habuerunt miracula. 4.346
 Cur tolerantur. 5.518
 Erant propensi ad idololatriam. 7.160
 H 2   Sunt

- Sunt primi Iconomachi.* 7.170
Post Christi aduentum sunt superstitiosissimi contra imagines. 7.173
Vocabant Deos suos idola. 7.214. & 215. & sq. ad 221. & ibi de idolis, & idololatria ipsorum.
Quare vitulum aureum pro Deo coluerunt. 7.215
Putabant Deum corporeum. 7.217. *Duo genera idolorum apud ipsos.* 7.217
Orabant & orant ad occidentem. 7.176
Nimum confidebant in suo templo. 7.318
Iudaorum praclarum de Christo, & Christianis testimonium. 4.361. 5.200
Manifesti errores ipsorum. 4.335
Ipsorum Respublica, Monarchia. 3.33
Ingratitudo quarentium Regem. 3.35. 5.460
Religio erga sacros libros. 1.109. & *an deprauarint sacram Scripturam.* 1.111
Ceremonia Iudaica. 5.268
Ecclesia eorum particularis erat, non vniuersalis, Et est Christianorum. & *quando hic populus defecerit.* 4.265 & 266
Eorum secta triplex. 5.200
Non fuit proprium ipsorum, &ota facere, sed cum Christianis commune. 5.268
Religio eorum quando florebat, non poterant Reges permittere libertatem Religionis. 5.499
Cultus ipsorum an fuerit tantum externus. 7.293
Ritus & cultus Sabbathi. 7.346. & 360
Inter festa Christianorum & Iudaorum differentia. 7.351
Ipsorum festa graua. 7.356. *Lex ipsorum intolerabile iugum.* 7.362
Pentecostes ipsorum. 7.372. & *Varia festa pro variis temporibus instituta.* 7.385
Iudaicis an permissum regimen politicum. 5.451
Item bellum. 5.467
Cum Iudaicis qua correptio facta à Deo. 4.205
Propter Iudaos &eturus est Antichristus, & ex eorum gente nasciturus. 3.384. 3.385. 3.389
Apud

- Apud Iudaeos eadem fuit quaestio de immortalitate animae,
 Et de Resurrectione.* 6.13
A Iudaeis coepit coelibatus in Ecclesia. 5.320
*Gentibus conuersis permisit Deus in infidelitatem ruere
 Iudaeos.* 6.96
Iudices populi. 5.445
Index summus in controuersis fidei Et morum, quis sit. 1.316
Index politicus non potest punire Clericos. 5.161. Vide de Iu-
 dice politico. 5.445. Et seq.
*De iudicio in causis Ecclesiasticis, more aliorum Iudicum,
 Et de poena qua ad summum Pontificem pertinet.* 3 a
 pag.557. Et seq.
Iudicia publica exercere licet Christianis. 5.471
Iudicialia praecepta addita Veteri legi. 3.574
Iudicialia Vetera non manent. 3.579
Iudicium infallibile in generalibus Conciliis. 4.106. Et seq.
Iudicium Dei seuerum Et iustum vocatur ignis. 6.31
*Iudicium particulare, quo iudicantur animae statim à morte,
 quale, à quo, Et ubi iudicentur animae.* 6.109. Et seq.
Iudicium generale, ob quinq; causas fiet. 7.65
Iudicij dies intelligitur per diem Domini. 6.27.7.65
Iudicij diem precedet magna tribulatio. 6. pag.5
Iudicij dies nescitur. 3.343
Ante iudicij diem animae Beatorum visura sunt Deum. 3.
 548.7.25. Et seq.
Iulianus apostata libertatem credendi concessit. 5.498
*Idem persequeretur crucem cum tamen visus sit signo cru-
 cis.* 7.264. Et 273
Idem voluit destruere omnia templa. 7.276. 281. Et 317
Iuniores vouere possunt vota monastica. 5.382
Iuramentum differt à voto. 5.261. Et accipitur pro voto. 5.263
Iuramentum obedientiae Romano Pontifici factum. 3.378
*Iuramento honoratur primario Deus, secundario id per quod
 iuratur.* 7.203
*Ius gentium est quasi conclusio deducta ex iure natura per
 humanum discursum.* 5.453
*Iustificatio prima Et secunda, hoc est, illa, qua sola fides iusti-
 ficat*

ficat sine operibus, & opera cum fide & auxilio gratia.

1.89

Iustificatio peccatoris, ex quibus operibus. 3. 446

Iustificatio à peccato libertas dicitur. 5. 465

Iustificatio opus cuius sit. 2. 139

Homo non iustificatur ex operibus factis viribus propriis. I.

170

Iustinus Apolog. 1. & 2. non potest defendi ab errore dicendo; Demones nōdum esse traditos igni sempiterno, sed tradendos in die iudicij. 7.67

Iustinianus senior Augustus vocat Ioannem II. caput omnium sanctarum Ecclesiarum. 3. 238. 4. 292

Idem soluit suam approbationem in creando summo Pontifice. 5.50

Idem remisit suum ius Pontifici, pro confirmatione. 3. 254

Ippsius laus in defensione Ecclesia. 4. 364

Idem Basilicam fabricavit. 7. 315

Idem aliquid addidit ad celebrationē purificationis beatæ Virginis. 7. 381. & 386

Iustinianus II. conuenit V. Synodum apud Constantinopolim, & canones Trullanos edidit. 4. 32. & 40

Iustitia legitima & moralis. 5. 433

L.

Labarum Constantini. 7. 252. & quale fuerit ante ipsum. 7. 260

Lachrymæ veniam postulant. 3. 447

Lactantiij opinio, seu error exploratus de secunda resurrectione mortuorum, & de Regno Christi mille annorum in terris. 3. 412

Idem sensit omnes transiuros per ignem, licet non omnes ladendi sint ab igne, quæ opinio nec affirmari, nec negari potest. 6. 93

Idem erravit asserēdo animas Sanctorū non visuras Deum ante iudicij diem. 7. 29. & 62

Laici. Vide v. Magistratus politicus.

Laici